

Päiväys: 15.8.2003

Edellinen päiväys:

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE**1. KEMIKAALIN JA SEN VALMISTAJAN, MAAHANTUOJAN TAI MUUN TOIMINNANHARJOITTAJAN TUNNISTUSTIEDOT****1.1 Kemikaalin tunnistustiedot****Kauppanimi**

PRF Butangas

Tunnuskoodi

-

1.2 Kemikaalin käyttötarkoitus**1.2.1 Käyttötarkoitus sanallisesti ilmoitettuna**

Kaasupistoolien täyttöpullo

1.2.2 Toimialakoodi

D Teollisuus

1.2.3 Käyttötarkoituskoodi

55 Muut kemikaalit

1.2.4 Kemikaalia voidaan käyttää yleiseen kulutukseen**1.2.5 Kemikaalia käytetään vain yleiseen kulutukseen****1.3 Valmistajan, maahantuojan tai muun toiminnanharjoittajan tunnistustiedot****1.3.1 Valmistaja, maahantuoja, muu toiminnanharjoittaja**

Taerosol Oy

1.3.2 Yhteystiedot**Katuosoite**

Aakkulantie 21

Postinumero ja -toimipaikka

36220 KANGASALA

Puhelin

03-356 5600

Telefax

03-356 5656

Y-tunnus

0284768-6

1.3.3 Ulkomaisen valmistajan tiedot

-

1.4 Häät puhelinnumero**1.4.1 09-4711 Myrkytystietokeskus, Stenbäckinkatu 11 00290 Helsinki****2. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA****2.1 Vaaraa aiheuttavat aineosat****2.1.1**CAS-nro tai
muu koodi**2.1.2**

Aineosan nimi

2.1.3

Pitoisuus

2.1.4 Varoitusmerkki, R-
lausekkeet ja
muut tiedot aineosasta

74-98-6

Propaani

40-60 %

F+, R 12

106-97-8

Butaani

40-60 %

F+, R 12

2.1.5 Aineesta on tehty asetuksen liitteen 3 mukainen hakemus tai ilmoitu

Päiväys: 15.8.2003

Edellinen päiväys:

2.1.6 Vaaraton aine on ilmoitettu luottamuksellisena**2.1.7 Muut tiedot**

-

3. VAARALLISTEN OMINAISUUKSIEN KUVAUS

Erittäin helposti syttyvä. Saattaa aiheuttaa paleltumia johtuen alhaisesta kiehumispisteestä. Narkoottinen korkeilla höyrypitoisuuksilla.

4. ENSIAPUOHJEET**4.1 Erityiset ohjeet**

-

4.2 Hengitys

Altistunut siirretään raittiiseen ilmaan. Oireiden jatkuessa on hakeuduttava lääkärin hoitoon.

4.3 Iho

On huomioitava, että saastunut vaatetus saattaa olla paloriski. Saastunut vaatetus kastellaan ennen riisumista. Vaatetus pestävä ennen seuraavaa käyttöä. Iho pestään vedellä ja saippualla, jos esiintyy pysyvää ärsytystä on hakeuduttava lääkärin hoitoon.

4.4 Roiskeet silmiin

Silmät huuhdellaan runsaalla vesimäärällä luomet auki pitäen. Hakeuduttava lääkärin hoitoon.

4.5 Nieleminen

-

4.6 Tietoja lääkärille tai muille ensiapua antaville ammattihenkilöille

Hoito oireiden mukaisesti. Paleltumia peitetään steriilillä sidetaitoksella

5. OHJEET TULIPALON VARALTA**5.1 Sopivat sammutusaineet**

Jauhe

5.2 Sammutusaineet, joita ei tule käyttää turvallisuussyistä

-

5.3 Erityiset altistumisvaarat tulipalossa

Räjähdyksivaara paineen kasvaessa, jos tölkit kuumenevat tulipalossa.

5.4 Erityiset suojaimet tulipaloa varten

Asianmukainen suojarustus ja paineilmahengityslaitteet.

5.5 Muita ohjeita

Avotulen läheisyydessä olevia aerosolitölkkejä jäähdytetään riittävältä etäisyydeltä vesisuihkuin.

6. OHJEET PÄÄSTÖJEN TORJUMISEKSI**6.1 Ohjeet henkilövahinkojen estämiseksi**

Ylimääräiset ihmiset evakuoitava alueelta.

Päiväys: 15.8.2003

Edellinen päiväys:

6.2 Ohjeet ympäristövahinkojen estämiseksi
Sattuneesta vahingosta ilmoitetaan paikallisille viranomaisille.

6.3 Puhdistusohjeet
Valvottu haihdutus tai poltto. Huomioitava tuotteen aiheuttamat palo-, räjähdys- ja terveysvaarat.

6.4 Muita ohjeita
-

7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

7.1 Käsittely
Vältettävä höyryjen hengittämistä ja toistuvaa tai pitkäaikaista ihokosketusta. Eristettävä sytytyslähdeistä - Tupakointi kielletty. Vältettävä kipinöitä.

7.2 Varastointi
Helposti syttyville aerosoleille soveltuvassa varastossa.

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET

8.1 Altistuksen raja-arvot

8.1.1 HTP-arvot

Propaani	800 ppm (8 h)	1100 ppm (15 min)
	1500 mg/m ³ (8h)	2000 mg/m ³ (15min)
Butaani	800 ppm (8 h)	1000 ppm (15 min)
	1900 mg/m ³ (8h)	2350 mg/m ³ (15 min)

8.1.2 Muut raja-arvot

8.1.3 Muissa maissa annettuja raja-arvoja

8.2 Altistumisen ehkäiseminen

8.2.1 Työperäisen altistuksen torjunta
Huolehdittava riittävästä ilmanvaihdosta

8.2.1.1 Hengityksen suojaus

Tarvittaessa on käytettävä orgaanisille kaasuille ja liuotinhöyryille tarkoitettua A2-suodattimella varustettua hengityssuojainta.

8.2.1.2 Käsien suojaus

Tarvittaessa kylmältä eristävät käsineet.

8.2.1.3 Silmien suojaus

Käytettävä suojalaseja tai kokokasvosuojusta, jos roiskeet ovat mahdollisia.

8.2.1.4 Ihon suojaus

Vältettävä kaikenlaista ihokosketusta, tarvittaessa käytettävä sopivaa suojarustusta.

8.2.2 Ympäristöaltistuksen ehkäiseminen

Päiväys: 15.8.2003

Edellinen päiväys:

Ei saa päästää maaperään, vesistöön tai viemäriin.

9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET

9.1 Yleiset tiedot (Olomuoto, väri ja haju) Lähes hajuton kaasu

Terveyden, turvallisuuden ja ympäristön kannalta tärkeät tiedot

9.2.1	pH-arvo	-
9.2.2	Kiehumispiste/kiehumisalue	-20°C (Propaani/Butaani)
9.2.3	Leimahduspiste	Alle 0 °C
9.2.4	Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)	-
9.2.5	Räjähdysominaisuudet	-
9.2.5.1	Alempi räjähdysraja	2,3 til-% propaani
9.2.5.2	Ylempi räjähdysraja	9,5 til-% propaani
9.2.6	Hapettavat ominaisuudet	-
9.2.7	Höyrynpaine	-
9.2.8	Suhteellinen tiheys	545 kg/m ³
9.2.9	Liukoisuus	
9.2.9.1	Vesiliukoisuus	Niukkaliukoinen
9.2.9.2	Rasvaliukoisuus (liuotinöljy, yksilöitävä)	Liukenee useimpiin hiilivetyliottimiin
9.2.10	Jakautumiskerroin: n-oktanolivesi	-
9.2.11	Viskositeetti	-
9.2.12	Höyryntiheys	-
9.2.12	Haihtumisnopeus	-
9.3	Muut tiedot	-

10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

10.1 Vältettävät olosuhteet

-

10.2 Vältettävät materiaalit

-

10.3 Haitalliset hajoamistuotteet

-

11. TERVEYSVAIKUTUKSIIN LIITTYVÄT TIEDOT

11.1 Välitön myrkyllisyys

Käytännössä myrkyllisyys vähäistä hengitettynä.

11.2 Ärsyttävyys ja syövyttävyys

Neste aiheuttaa paleltumavammoja; iho, silmät

11.3 Herkistyminen

Ei oleteta olevan ihoa herkistävää.

11.4 Subakuutti, subkrooninen ja pitkäaikaismyrkyllisyys

Ei oleteta olevan mutageenistä vaaraa.

11.5 Kokemusperäinen tieto vaikutuksista ihmisiin

Nestemäinen tuote aiheuttaa paleltumia roiskuessaan iholle ja silmiin. Anesteettinen korkeilla höyröpitoisuuksilla. Erittäin suuret pitoisuudet syrjäyttävät ilman hapen (tukehtumisvaara).

11.6 Muut terveysvaikutuksiin liittyvät tiedot

-

12. TIEDOT KEMIKAALIN VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

12.1 Ekotoksisuus

12.1.1 Myrkyllisyys vesieliöille

-

12.1.2 Myrkyllisyys muille eliöille

-

12.2 Liikkuvuus

Haihtuu maan pinnalta ilmaan, missä hajoaa.

12.3 Pysyvyys ja hajoavuus

-

12.3.1 Biologinen hajoavuus

-

12.3.2 Kemiallinen hajoavuus

-

12.4 Biokertyvyyspotentiaali

-

12.5 Muut haitalliset vaikutukset

-

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELY

Tuote on hävitettävä paikallisten viranomaisten määräysten mukaisesti

14. KULJETUSTIEDOT

14.1 YK-numero 1950

14.2 Pakkausryhmä 2

Päiväys: 15.8.2003

Edellinen päiväys:

14.3 Maakuljetukset**14.3.1 Kuljetusluokka** 2.5F (ADR)**14.3.2 Vaaran tunnusnumero****14.3.3 Rahtikirjan mukainen nimitys** Tekninen aerosoli**14.3.4 Muita tietoja** -**14.4 Merikuljetukset****14.4.1 IMDG-luokka** 2.1 EmS No 2-13 MFAG No 620**14.4.2 Oikea tekninen nimi** Tekninen aerosoli**14.4.3 Muita tietoja** -**14.5 Ilmakuljetukset****14.5.1 ICAO/IATA-luokka** 2.1**14.5.2 Oikea tekninen nimi** Tekninen aerosoli**14.5.3 Muita tietoja** -**15. KEMIKAALEJA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET****15.1 Varoitusetiketin tietoja****15.1.1 Valmisteen varoitusmerkin kirjaintunnus ja varoitusmerkin nimi**
F+ Erittäin helposti syttyvä.**15.1.2 Varoitusetikettiin merkittävien aineosien nimet**

-

15.1.3 R-lausekkeet

R12 Erittäin helposti syttyvä

15.1.4 S-lausekkeetS 2 Säilytettävä lasten ulottumattomissa.
S 16 Eristettävä sytytyslähteistä - Tupakointi kielletty.**15.1.5 Eräitä valmisteita koskevat erityisvaatimukset**

Painepakkaus. Ei saa säilyttää auringonpaisteessa eikä yli 50 C lämpötilassa. Ei saa puhkaista eikä polttaa tyhjänäkään. Ei saa suihkuttaa avotuleen eikä hehkuvaan aineeseen. Eristettävä sytytys-lähteistä-Tupakointi kielletty. Säilytettävä lasten ulottumattomissa.

15.2 Kansalliset määräykset**16. MUUT TIEDOT****16.1 Luettelo kemikaalia koskevista R-lausekkeista**
R 12 Erittäin helposti syttyvä**16.2 Koulutusohjeet**

-

Päiväys: 15.8.2003

Edellinen päiväys:

16.3 Käyttörajoitukset

-

16.4 Lisätiedot

Taerosol Oy

16.5 Käytetyt tietolähteet

Raaka-aineiden valmistajien toimittamat käyttöturvallisuustiedotteet.

16.6 Lisäykset, poistot ja muutokset

-